
Een duik in de archieven

Met de hoed in de hand . . .

Zo'n driehonderd jaar geleden, om precies te zijn op 16 maart 1677, verliet Quirijn van Luyk het huis van zijn zoon Thyman, die buiten de Weerd woonde, om de stad in te gaan. Op de stoep van het buurhuis stonden Evert Reijertszoon en Cornelis Evertszoon van Doesburgh, vader en zoon. In het voorbijgaan zei Quirijn schertsend tot hen: „Gijluyden sout een mensch laten voorbijgaen sonder eens Ulieder hoet aff te nemen!“. Lachend antwoordde Evert: „Goedendagh Oom, 'k had u niet gesien“ en hij en zijn zoon groetten beleefd de voorbijganger. Deze groette terug en bij het afnemen van zijn hoed draaide hij zich een weinig om, waardoor hij onverhoeds de hand raakte van de dochter van ene Herry, die juist passeerde. Zij had haar echtgenoot („off die daer voor door ginck“) bij zich; deze liep „een huys off anderhalff“ voor haar uit, maar het gebeurde was hem toch niet ontgaan. „In toornigen moedt“ kwam hij teruglopen en opgewonden ging hij tegen Quirijn te keer: „Gij ouden hont, sult gij mijn vrouw slaen, daer sall u de duyvel over halen!“. Daarna sloeg hij de overrompelde Quirijn in het gezicht en hij duwde hem onder een wagen met „fluxe“ paarden, die voor de deur stond. Evert Reijertszoon van Doesburgh, de man die op de stoep had gestaan, stak verontwaardigd zijn hand uit en riep: „Wat soud gij een out man soo slaen!“, waarop de driftige echtgenoot hem echter bij de arm greep met de bedoeling er in te bijten. Gelukkig kon Evert nog „schielijk“ zijn

arm terugtrekken. Op dat moment verscheen ene Claes Janszoon van Almelveen ten tonele, die ook zijn verontwaardiging uitsprak over het gedrag van de opvliegende man: „Schaemt gij u niet dat g'een out man soo slaen soud!“. Zonder een woord vuil te maken, greep de echtgenoot Claes in zijn „krop“ en hij diende hem verscheidene slagen toe. Inmiddels was Thyman, de zoon van Quirijn, bij wiens huis zich alles afspeelde, op het rumoer afgekomen. Toen hij vernam dat zijn vader „wacker“ was geslagen en onder een wagen was geduwd, ging hij op zijn beurt met de boosdoener op de vuist. Nadat zij door omstanders uit elkaar waren gehaald, ging Thyman weer naar binnen en keerde de rust weer. Omwonenden hadden echter nog gezien dat Herry, de vader van de „lastig gevallen“ dame, later met zijn schoonzoon naar het huis van Thyman was gegaan om te proberen een gevecht uit te lokken. Voor de deur had hij geroepen: „Sijt gij een braeff keerl, comt nu voor den dach en staet nou voor een man“. Of Thyman de uitnodiging heeft aanvaard, vermeldt de geschiedenis niet!

J. v. d. Meulen

Bron: *Criminele stukken 1677, Stadsarchief II nr. 2244 (Gemeentelijke Archiefdienst).*

Met toestemming overgenomen uit: „De Spuikoker“, personeelsorgaan voor Stadhuis, Archiefdienst en Accountantsdienst.

Muziek-historische expositie op Muiderberg

Van 1-14 oktober zal het Comité Oud-Muiderberg een grote tentoonstelling inrichten, gewijd aan het Nederlandse muziekleven in de 2de helft van de 19de eeuw. Middelpunt van de expositie vormt de componist en dirigent G. A. Heinze, die nu 75 jaren geleden op Muiderberg overleed, en die vooral bekend is gebleven als de oprichter van de Kon. Ned. Toonkunstenaars Vereniging.

De tentoonstelling - waarvoor bruiklenen van verscheidene musea, archieven en partikulieren worden ontvangen - zal een overzicht geven van Heinze's leven, o.a. aan de hand van originele portretten en schilderijen. Verscheidene partituren in handschrift en gedrukt (met fraaie omslagen in de Nouveau Art-stijl) konden nog worden bijeengebracht.

Ook portretten van de toenmalige vocale en instrumentale solisten in Nederland, die Heinze-composities ten gehore brachten, zullen een plaats vinden.

Uit de paleizen van Hare Majesteit de Koningin en uit oude Duitse kastelen komen originele schilderijen van vorstelijke personen, die Heinze onderscheidingen verleenden en aan wie hij werd voorgesteld. De Kanselarij der Nederlandse Orden staat fraaie specimina af van die Saksische, Luxemburger en Nederlandse orde-versierselen. Ook originele aanbiedingsbrieven en ontvangstbevestigingen, tezamen met fraai ingebonden partituren die Heinze aan de vorsten aangeboden heeft, komen uit het Koninklijk Huisarchief.

Een aparte afdeling wordt gewijd aan de meer dan 40 erelidmaatschappen en ere-dirigentschappen die Heinze verwierf.